

μιλοῦσιν ὄχι μόνον οἱ τὸ ἠθικὸν ἴζημα πάσης κοινωνίας ἀποτελοῦντες, ἀλλὰ καὶ οἱ ἀνωτέρας αὐτῆς τάξεις κατέχοντες, καὶ... αὐτὸς ὁ συγγραφεύς, περιγράφων ἢ διηγούμενος· φαντάσου τα ὅλα αὐτὰ—τὸ πρᾶγμα δὲν εἶνε δύσκολον—καὶ θὰ ἔχῃς, οὐχὶ βεβαίως ἀκριβῆ, διότι τὴν περὶ τοῦ Zola ἀκριβείαν μόνον ἀπὸ τοῦ καλάμου του δύναται τις ν' ἀρυσθῆ, ἀλλ' ἀμυδράν πως καὶ κατὰ προσέγγισιν εἰκόνα τοῦ φιλολογικοῦ ἀριστουργήματος, οὐτινος δὲν σοῦ ἦτο, βλέπεις, πεπωμένον νὰ κάμῃς δι' ἐμοῦ τὴν γνωριμίαν.

Μὴ δὲ νομίσῃς, ὅτι ὁ μέγας τῆς ἀληθείας καὶ τῆς φυσιολογικῆς πραγματικότητος μύστης εἶνε κἀν ἀληθῆς πανταχοῦ, καὶ ἂν δὲν ἔχῃ ἄλλην τιμὴν, ἔχει κἀν l'honneur du déshonneur. Οὐδὲ τοῦτο. Ἄρκει μόνον νὰ σοῦ σημειώσω, ὅτι κατὰ τὸν Zola τὴν ἐσπέραν τῆς πρώτης ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἐμφανίσεως τῆς Nana ὅλος ὁ παρισινὸς κόσμος, tout Paris ὡς λέγουσιν οἱ Γάλλοι, περὶπατεῖ εἰς τὴν στοάν τῶν Variétés, πρᾶγμα αὐτόχρομα ψευδές, διότι εἰς τὰ foyers τῶν γαλλικῶν θεάτρων δὲν φοιτᾷσι συνήθως παρισίνοι, ἀλλ' ἐπαρχιώται μόνον καὶ ξένοι. Γάλλος κριτικός, ἀναφέρων ἐσχάτως τὸ πρᾶγμα, λέγει χωρὶς τινος δισταγμοῦ, ὅτι le fait d'arpenter un foyer de théâtre οὐδὲν ἄλλο εἶνε ἢ provincialisme attristant, cachet d'une provenance étrangère. Ὀλίγον περαιτέρω ἡ κόμησσα Muffat ἐγείρεται τῆς θέσεως αὐτῆς, ἐν αὐτῇ τῇ αἰθούσῃ της, ἵνα ὑποδεχθῆ τοὺς ἐρχομένους εἰς ἐπίσκεψιν· πόσον ἀληθές εἶνε ὅτι ὁ Zola ἐγνώρισε μὲν ἴσως πῶς ὑποδέχονται αἱ Φρῦναι τοὺς πελάτας των ἀλλ' ἀγνοεῖ πῶς φέρονται αἱ κόμησσαι πρὸς τοὺς ἐπισκεπτομένους τὰς αἰθούσας αὐτῶν! Μετὰ μικρὸν παρίστανται εὐωχηταὶ παρισίνοι πίνοντες τὸν καμπανίτην των... εἰς τὸ τέλος τοῦ δείπνου, πρᾶγμα ἐπιτρεπόμενον πλέον σήμερον μόνον εἰς τῆς Ὠδέρνης τοὺς κατοίκους. Καὶ ταῦτα ἀπὸ τῶν πρώτων μόνον σελίδων τοῦ βιβλίου. Τὰ μετὰ ταῦτα εἶν' ἔτι χεῖρονα καὶ τερατωδέστερα.

Τοιαύτη καὶ ἡ Nana, ἢν ἤθελες μὲν σὺ ν' ἀναγνώσῃς, σοῦ ἀπαγορεύω δ' ἐγώ, ὡς φίλος κηδόμενος οὐ μόνον τῶν ἡθῶν σου, ἀλλὰ καὶ πρὸ πάντων τῆς καλλαισθησίας σου.

Σὺ ὅμως μειδιάς ἴσως ἀδιαφόρως, καὶ λέγεις καθ' ἑαυτὸν: «τὴν ἀναγινώσκω ἐλληνιστί, ἀφοῦ δὲν μοῦ τὴν σέλλεις γαλλισί. Γίνομαι συνδρομητῆς εἰς τὴν εὐσπλαγχνον ἐφημερίδα, ἥτις ἀνέλαβε νὰ συμπληρώσῃ καὶ ὡς πρὸς τοῦτο τὴν ἀνατροφὴν τοῦ γένους, καὶ ἂν δὲν δύναμαι ν' ἀπολαύσω τὸ πρωτότυπον, ἀπολαύω κατ' ἀνάγκην τὴν μετάφρασιν». Τὸ γνωρίζω, φίλε μου, καὶ γνωρίζω ἀκόμη καὶ κατ' ἄλλο, τὸ ὅποιον σὺ πιθανῶς, ὡς ἐπαρχιώτης, δὲν γνωρίζεις ἀκόμη. Γνωρίζω ὅτι εἰς ἄλλης ἐφημερίδας τὰς στήλας ἀνηγγέθη ἢ μετάφρασις ἄλλου εὐώδους γαλλικοῦ μυθιστο-

ρήματος τῆς Courtisane vierge, καὶ εἰς τὰς γωνίας τῶν ὁδῶν τῆς πρωτεύουσας προεκκέρχθη πρὸ τινῶν ἡμερῶν ἢ προσεχῆς μετάφρασις τοῦ: Λούκιος ἢ Ὅρος τοῦ Λουκιανοῦ! Εἶν' ἀληθές δυστυχῶς· καὶ ἡμεῖς οἱ νήπιοι ἔτι ὑπὸ τὴν ἐποψίν τοῦ ἀληθοῦς πολιτισμοῦ, παρακαλοῦμεν ὅμως πεῖροι παρὰ λυδίων ἄρμα τὰς προόδους τῆς ἐσπερίας, καὶ γινόμεθα ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν ἀληθινὰ enfants terribles, καὶ ἐντρεπόμεθα νὰ φανῶμεν ὑσεροῦντες εἰς τὴν ὁδόν, ἣν τέμνει ἀπὸ τινος ἢ φυσιολογικῆς σχολῆς, ἐκρίζουσα καὶ καταβάλλουσα δι' ἀμειλίκτης ἀξίνης πᾶν ὅ,τι αἰδήμων φυλάττει ἢ ἀνθρωπίνῃ καρδίᾳ ὡς πολῦτιμον αὐτῆς κειμήλιον, πᾶν ὅ,τι περιθάλπει μετὰ στοργῆς ἢ φαντασία ὡς ἄσυλον ἀναψυχῆς ἐν ὧραις πικρίας καὶ ἀπογοητεύσεως.

Table rase λοιπόν! Ἄς παρατεθῶσι καὶ εἰς τοῦ Ἑλλήνος τὴν τράπεζαν τὰ καρυκεύματα τοῦ Zola, ἀφοῦ καὶ μάγειροι ὑπάρχουσι πρόχειροι, καὶ δαιτυμόνες πληρώνοντες, καὶ censores ἐπινεύοντες, καὶ θεαταὶ εὐφημοῦντες.

Ποῖται ὅμως θὰ ἦνε τῶν δείπνων αὐτῶν αἱ συνέπειαι;

Εἶνε ἰατρικὸν τὸ ζήτημα, καὶ ἄς σκεφθῶσιν ἄλλοι περὶ τοῦ πρᾶγματος. Κολὸν ὅμως, νομίζω, θὰ ἦτο, νὰ σκεφθῶσι κάπως ἐγκαίρως· διότι προτιμότερα εἶνε πάντοτε ἡ διαίτα τῆς θεραπείας.

Δι' αὐτὸ καὶ εἰς σέ, ἀγαπητέ μου φίλε, τὴν διαίταν συνιστῶ ἢ θεραπεία δὲν εἶνε πάντοτε ἀσφαλῆς, καὶ εἶνε πάντοτε τοῦναντίον δυσάρεστος.

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ.

Τὸ κατωτέρω συγκινητικὸν διήγημα ἀπεσπάσθη ἐκ τοῦ ἀξιοσπουδαίου συγγράμματος τοῦ διασήμου Γάλλου ψυχιάτρου Leuret, τοῦ ἐπιγραφομένου «Fragments psychologiques sur la folie» Σ. τ. Δ.

Ἡ ΑΤΥΧΗΣ ΜΑΡΓΑΡΙΤΑ

Οὐδεὶς τῶν ἀσθενῶν ἡμῶν ὑπέστη δυστυχήματα τόσον συνεχῆ ὅσον ἡ ἀτυχῆς Μαργαρίτα, καὶ οὐδεὶς θὰ ἠδύνατο νὰ ὑποστῆ ταῦτα μετὰ περισσοτέρας ὑπομονῆς. Ἡ ἀτυχῆς φαίνεται ὅτι ἐδημιουργήθη διὰ νὰ ὑποφέρῃ. Ἡλικίαν ἔχει ἐτῶν ἐξηκονταοκτώ, καὶ πρὸ ἐξηκονταοκτῶ ἐτῶν ἀποθνήσκει οὕτως εἰπεῖν ὑπὸ τῆς ἀθλιότητος καὶ ὑπὸ τῆς πείνης πιεζομένη. Ὁ πατὴρ αὐτῆς ἐξήσκει ἐπάγγελμα τοῦ ὁποίου καὶ τὸ ὄνομα αὐτὸ ἐμπνέει ἀηδίαν. Ὅτε ἦτο κόρη ἐφόρει ῥάκη δυσώδη, σπανίως ἐδίδετο αὐτῇ τροφὴ ἐπαρκῆς, δὲν εἶχε δὲ οὔτε φίλην, οὔτε σύντροφον. Νεωτάτη ἐγένετο σύζυγος ἐρογάτου, ὅστις ὑβρίζε, προσέβαλλε καὶ ἔδερεν αὐτὴν, εἰς τρόπον ὥσε οὐ μόνον δὲν ἀπῆλαυσε οὔτε μιᾶς ἡμέρας εὐδαιμονίαν, ἀλλ' οὔτε κἀν ἔλαβε μιᾶς μόνης ἡμέρας ἀνάπαυσιν. Ὅπως ὑποφέρει τόσῃν δυστυχίαν, τίς ἐστήριζεν αὐτήν; Δύο χάριτες διὰ τὰς ὁ-

ποιάς εὐχαριστεῖ τὸν Θεὸν ὅτι ἐδώρησατο αὐτῇ ταύτας, τὴν χάριν τῆς εὐτεκνίας καὶ τὴν χάριν τῶν θαυμάτων. Ἔτεκε δεκαοκτὼ τέκνα. Πολλάκις δὲ, κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ τοκετοῦ, ὁ σύζυγος ἀπεδίωκεν αὐτὴν ἀπὸ τῆς κοινῆς αὐτῶν τρώγλης. Ἀπήρχετο τότε ζητοῦσα κατάλυμα ἐντὸς σταύλου, τοῦ ὁποῖου οἱ κύριοι δὲν ἐτόλμων συγκαίειν νὰ δεχθῶσιν αὐτὴν, διότι καὶ αὐτοὶ ἐφοβοῦντο τὰς ἀπειλὰς τοῦ συζύγου τῆς Μαργαρίτας. Ἀποβαλλομένη δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ σταύλου ἐξήτει ἀνάπαυσιν ἐν τοῖς ἀγροῖς. Ἐκεῖ ἔκλαιε καὶ προσήχετο, καὶ ὅτε τὴν ἐπιούσαν τινὲς ὄραι ὕπνου εἶχον διακόψει τὴν συνέχειαν τῶν ὀδυνῶν αὐτῆς, νῦχαρίσκει τὸν Θεὸν ὅστις ἀνεδείχθη τόσον ἐπιεικὴς πρὸς αὐτὴν.

Ὅτε ἐφθασεν ἡ Μαργαρίτα εἰς τὴν γεροντικὴν ἡλικίαν, ὁ σύζυγός τῆς ἀπέβαλεν αὐτὴν ἐντελῶς. Κατ' ἀρχὰς μὲν ἐφιλοξένησεν αὐτὴν μία τῶν θυγατέρων τῆς, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἡ θυγάτηρ αὐτὴ ἐθεώρησε τὴν μητέρα αὐτῆς βάρος. Ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐκεῖνῃ τῇ ἔλεγον ὅτι ἔτρωγε πολὺ, καὶ ἔπειτα ἐπορεύετο πολὺ συχνὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπομένως εἰργάζετο ὀλίγον. Μάτην ὑπέσχετο νὰ μετριάσῃ τὸν θρησκευτικὸν ζῆλόν τῆς. Ὅτε διέβαινον ἐνώπιον ἐκκλησίας, εἰσήρχετο ἐντὸς αὐτῆς, διότι τὸ αἶσθημα τοῦ ὁποῖου εἴλκυεν αὐτὴν πρὸς τὸν ναὸν τοῦ Θεοῦ τῶν δυστυχῶν ἦτο ἰσχυρότερον πάσης ἐναντίας ἀποφάσεως. Ἀνεχώρησε τέλος ἀπὸ τῆς οἰκίας τῆς θυγατρὸς τῆς. Μία συγγενὴς τῇ ἔδωκε τὸ ὕψωμα στρωμνῆς, μία πωλήτρια τῆς ἀγορᾶς τῆς ἐδώρησε ὀλίγον ἄχυρον, καὶ οὕτω κατεσκευάσε κλίνην, τὴν ὁποῖαν ἐκόμισεν ἐντὸς σκοτεινοῦ δωματίου, τὸ ὁποῖον ἐνοικίασεν ἀντὶ ἑβδομηκοντα καὶ πέντε λεπτῶν καθ' ἑβδομάδα. Διὰ δανείου ἠγόρασε μίαν λίτραν πλακουντίου σακχαρωτοῦ, ἐδανείσθη δὲ καὶ μίαν τράπεζαν καὶ μίαν καθέκλαν. Μετὰ τὰ ἐφόδια ταῦτα ἐγένετο πωλήτρια ἐπὶ τῆς γαφύρας ὀπισθεν τοῦ Νοσοκομείου Hôtel-Dieu (ἐν Παρισίσις). Ἀδύνατον ν' ἀκούσῃ τις ἄνευ συγκινήσεως τὴν Μαργαρίταν διηγουμένην τὰς περιπετείας τοῦ μικροῦ αὐτῆς ἐμπορίου. Διὰ νὰ κερδίσῃ τεσσαράκοντα λεπτά, ἔπρεπε νὰ πωλήσῃ μίαν λίτραν σακχαρωτοῦ πλακουντίου. Οὐδέποτε ἐκέρδισε τὴν ποσότητα ταύτην ἐντὸς μιᾶς ἡμέρας. Συνήθως ἐκέρδιζε τὴν ἡμέραν εἴκοσι λεπτά, ἐνίοτε τριάκοντα, ἀλλ' ἐνίοτε δέκα μόνον· συννέβη δὲ εἰς αὐτὴν καὶ νὰ μὴ πωλήσῃ τίποτε. Τὰς ἡμέρας ἐκεῖνας, τὰς ἡμέρας κατὰ τὰς ὁποίας δὲν ἐκέρδιζε τίποτε, δὲν ἔτρωγε, ἐκτὸς ἐὰν κατὰ καλὴν τύχην ἐλάμβανε τὸν ἄρτον, τὸν ὁποῖον τὸ Γραφεῖον τοῦ ἐλέους μοιράζει ἅπαξ μόνον τοῦ μηνὸς πρὸς τοὺς πτωχοὺς τῆς πόλεως. Ἐπανερχομένη εἰς τὸ κατάλυμα αὐτῆς, ἀφοῦ προσήχετο, κατεκλίνετο λέγουσα— Ἡ ἡμέρα θ' ἀνατεῖλει μετ' ὀλίγον, καὶ αὔριον θὰ

εἶμαι εὐτυχεστέρα.— Μίαν νύκτα τὸ φῶς τῆς σελήνης καὶ βεβαίως καὶ ἡ πείνα ἀφύπνισαν αὐτὴν, ἐνόμισεν ὅτι ἡ ἡμέρα ὑπέφωσκεν, ἠγέρθη ταχέως καὶ φέρουσα μεθ' ἑαυτῆς τὴν τράπεζάν τῆς, τὴν καθέκλαν τῆς καὶ τὸν σακχαρωτὸν ἄρτον τῆς, κατέλαβε τὴν συνήθη ἐπὶ τῆς γαφύρας θέσιν αὐτῆς. Ἄλλ' οἱ ἀγορασταί ; Ἐκοιμῶντο. Ἡ Μαργαρίτα δὲν ἐβράδυνε νὰ ἐνοήσῃ τὴν πλάνην, ἥτις ἤγειρεν αὐτὴν τόσον ἐνωρίς. Ὅα μείνη εἰς τὴν θέσιν τῆς ; Διστάζει, μένει, ἀκουμβᾷ ἐπὶ τοῦ τοιχώματος τῆς γαφύρας καὶ ἀποκοιμᾶται. Ἄλλ' ὅτε ἀφύπνισθη, δὲν εἶχε πλέον τίποτε ἐνώπιόν τῆς· κλέπται τῇ ἀφῆρεσαν ὅ, τι εἶχε, καὶ δὲν εἶχε πλέον εἰμὴ μόνον τὴν στρωμνὴν τῆς.

Μὴ ἔχουσα πλέον τίποτε καὶ μὴ δυναμένη νὰ πληρώσῃ τὸ ἐνοίκιόν τῆς, ἔμεινε ἄστεγος, καὶ ὡς τοιαύτη συνελήφθη ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας καὶ ἐκρατήθη ἐν τῇ προσωρινῇ φυλακῇ τοῦ Saint-Denis. Ἐκεῖ παρεφρόνησεν. Εἶναι ἤδη εἰς τὸ φρενοκομεῖον Salpêtrière, καὶ δὲν θὰ ἐξέλθῃ πλέον, διότι τῇ ἀληθείᾳ εὐτυχῶς ἡ δυστυχὴς δὲν εἶναι πλέον θεραπεύσιμος.

Ἐν τῷ φρενοκομείῳ ὄλαι αἱ πράξεις τῆς Μαργαρίτας, καὶ αὐταὶ αἱ πλέον ἀσήμαντοι, εἶναι δι' αὐτὴν αἰτία βασάνων καὶ μεταμελείας· ἡ συνειδήσις τῆς ἀνησυχεῖ διὰ πᾶν τι· ὅ, τι καὶ ἂν εἴπωσιν αὐτῇ, δὲν καθησυχάζει, ζητεῖ δὲ τὴν ἐρμηνείαν βαθυτάτης τινὸς ἐννοίας ἐν τοῖς περὶ αὐτὴν γινομένοις. Ἐὰν δὲ ὅτε ἀνησυχῇ, τῇ εἴπωσι νὰ ἡσυχάσῃ, μένει ἀκίνητος, φοβουμένη μὴ παρακούσῃ διὰ τοῦ παραμικροῦ κινήματος εἰς δοθεῖσαν αὐτῇ διαταγὴν. Ἐὰν εἴπωσιν αὐτῇ νὰ μὴ φοβῆται τίποτε, τότε μᾶλλον ἀνησυχεῖ καὶ ζητεῖ ν' ἀνεύρῃ ποῖον εἶναι αὐτὸ τὸ τίποτε διὰ τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει ν' ἀνησυχῇ. Ἐλησμόνησε νὰ εἴπῃ εἰς τὸν ἐξομολογητὴν αὐτῆς πληθὺν ὄλην ἁμαρτημάτων, ἢ νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ ἱατροῦ συμβουλὰς περὶ τοῦ πρακτέου. Ἐνεδύετο ἀπὸ τῆς τετάρτης πρωϊνῆς ὥρας, διότι διὰ πολλοὺς ἐργάτας αὐτὴ εἶναι ἡ ὥρα τῆς ἐνάροξεως τῆς ἐργασίας, καὶ ἐπειδὴ ἐν τῷ νοσοκομείῳ δὲν εἰργάζετο, ἐγονυπέτει καὶ προσήχετο. Ἀφ' ἐσπέρας ἀφαιροῦσιν ἀπ' αὐτῆς τὰ ἐνδύματα, ὅπως ἐκβιάσωσιν αὐτὴν νὰ μείνῃ κλινήρης μέχρι τῆς στιγμῆς, καθ' ἣν οἱ λοιποὶ ἀσθενεῖς ἐγειρόνται. Ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει, ἐὰν δὲν παρεμποδίσωσιν αὐτὴν, σκεπάζεται διὰ τοῦ ἐραπλώματος αὐτῆς, γονυπετεῖ ἐντὸς τῆς κλίνης καὶ προσύχεται.— Ἀλλὰ, τῇ ἔλεγον πολλάκις, τοῦτο ἀντιβαίνει εἰς τὰς διαταγὰς τῶν προϊσταμένων σου, καὶ ἔπειτα ψυχραίνεσαι, τρέχεις τὸν κίνδυνον ν' ἀσθενήσῃς.— Ὅ, τι πράττω, τὸ πράττω διὰ νὰ ὑπηρετήσω τὸν Θεόν, ἀπαντᾷ. Πρέπει νὰ εὐχαριστῶμεν τὸν Θεόν διὰ τὰς χάριτας τὰς ὁποίας ἀποπέμει ἡμῖν. Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι, οἵτινες πολὺ μᾶλλον ἐμοῦ πάσχουσιν ὑπὸ τοῦ

ψύχους, και ἂν εἶναι ἡ θέλησις τοῦ Θεοῦ νὰ ἀσθενήσω, ἄς ἀσθενήσω.

Ἐὰν ἀφίετο ἐλευθέρα, ἤθελε μένει ἄσιτος μέχρι τῆς τρίτης ὥρας μετὰ μεσημβρίαν.—Ἄλλὰ, λέγει, εἶναι φοβερὸς ὁ Κ. Mitivié (ιατρός ἐν Salpêtrière), θέλει ὅλος ὁ κόσμος νὰ τρώγῃ, και ἂν ἠρνούμην νὰ φάγω ὅ, τι μὲ προσφέρωσιν, ἤθελον μὲ βιάσει νὰ φάγω. Καλῆτερα ἤμην εἰς τὴν φυλακὴν, διότι ἠδυνάμην νὰ μείνω νῆστις ὅσον ἤθελον, και δὲν εἶχον κρέας παρὰ δις τῆς ἐβδομάδος».

Ἡ τροφή τοῦ νοσοκομείου Salpêtrière, τροφή πεινιχρά, εἶναι λοιπὸν διὰ τὴν Μαργαρίταν πολυτέλεια και ἀφορηὴ ἁμαρτήματος, τοῦ τῆς λαιμαργίας.

Βασανίζεται δὲ ἡ Μαργαρίτα και ὑπὸ ἄλλων παραλόγων ἰδεῶν

Πλὴν ὑπάρχει τι τὸ ὁποῖον ἀναπαύει αὐτὴν, τὰ δάκρυα. Ἡ Μαργαρίτα κλαίει σιγαλῶς, ὀλιγώτερον ἢ ἄλλοτε, μίαν ἢ δύο μόνον ὥρας καθ' ἐκάστην, ἀλλ' ὅσον ὀλίγον και ἂν κλαίῃ, τὰ δάκρυα παρηγοροῦσιν αὐτὴν.

Και μίαν ἄλλην ἔχει παρηγορίαν. Ὁ σύζυγός της, γέρων ἤδη και σχεδὸν διωρθωμένος ἀπὸ τῶν ἐλαττωμάτων του, ὅταν ἔχῃ ὀλίγα λεπτά, ἔρχεται εἰς τὸ νοσοκομεῖον και τὰ προσφέρει εἰς τὴν Μαργαρίταν. Χρησιμεύουσι δὲ ταῦτα δι' ἀγορὰν ταμβάκου, ὅστις εἶναι αὐτῇ ἀναγκαϊότερος τοῦ ἄρτου. Ὅσοι ἀπαντήσετε ἀνὰ τὴν πόλιν ἀνθρώπον ρακενδύτην και βρωμερὸν ὡς τὴν λάσπην, καταβεβλημένον ὑπὸ τοῦ γήρατος και φέροντα ἐπὶ τοῦ προσώπου τὰ στίγματα παλαιῶν κακῶν ἔξεων, ἂν οὗτος σὰς ζητήσῃ ἐλεημοσύνην, δώσατε αὐτῷ· δώσατε, διότι ἐν αἰσθημα συμπαθὲς ἐμφωλεύει ἴσως εἰς τοὺς μυχοὺς τῆς καρδίας του, ἴσως ἔχει γυναῖκα εἰς τὴν ὁποίαν θέλει νὰ φέρῃ ἔνδειξιν τινα μεταμελείας, ἴσως τὴν ἐλεημοσύνην τὴν ὁποίαν ζητεῖ, προωρισμένην ἔχει νὰ φέρῃ πρὸς τὴν ἀτυχῆ Μαργαρίταν.

Η ΑΓΙΑ ΛΟΥΚΙΑ

Τίς ἀγνοεῖ τὸ ποιητικὸν τοῦτο ὄνομα; Ἐὰν ἡ Νεάπολις ἦναι ποιητικὴ, ἡ Ἁγία Λουκία (Santa Lucia) εἶναι ἡ ποίησις τῆς ποιήσεως. Ὑπάρχουσιν ὄραι, καθ' ἃς και ἡ Θεορῶδης Νεάπολις φαίνεται κεκμηκυῖα και καθεύδουσα· ἀλλ' ὑπάρχει ὁδός τις τῆς πόλεως, ἣτις οὐδέποτε ἠσυχάζει, ὅπου ἡ σιωπὴ εἶναι ἄγνωστος, μεγάλῃ τὴν ἀρτηρία, ὅπου τὸ αἶμα σφύζει συνεχῶς και ἐρῶστως μέχρι πυρετικῆς ἐξάψεως. Ἡ ὁδὸς αὕτη φέρει τὸ ὄνομα τῆς Ἁγίας Λουκίας, και ἀποτελεῖ εἰδός τι νήσου ἐπὶ τῆς χέρσου, ζῶσα ζῶν ἰδίαν και ἐξαιρετικὴν. Πρὸς τὴν ξηρὰν βλέπει τις μίαν μόνον μακρὰν σειρὰν οἰκιῶν, ἐστηρικμένην ἐπὶ λόφου, ὅστις ὑπῆρξεν ἠφαίστειον, ὅπως οἱ πλεῖστοι λόφοι τῆς

Παρθενόπης. Ἡ σειρὰ αὕτη εἶναι ἄτακτος, ἀνώμαλος, ἀναβαίνει, καταβαίνει. Ἄλλαι μὲν θύραι ἀνέρχονται εἰς ὕψος· ἄλλαι δὲ κρύπτονται εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς. Ποῦ μὲν ὁ τοῖχος ἔχει χροῖμα ἐρυθρὸν, ποῦ δὲ κίτρινον, ποῦ δὲ ὅλα τὰ χροῖματα και οὐδέν. Ἡ ὁδὸς αὕτη διατέμενεται καθέτως ὑπὸ πέντε κοιλωμάτων, ὧν ἡ ἀντίθετος ἄκρα δὲν ἔχει διέξοδον, λήγουσα εἰς τὸν λόφον, και ἐκ τῆς παραλίας βλέπει τις εἰς τὸ ἀνήλιον ἐκεῖνο βάθος ἀμυδρὸν λύχον καίοντα ἐνώπιον Παναγίας. Ἄλλοτε αἱ οἰκίαι συνεκοινώνουν ἀνωθεν δι' ἐναερίων γεφυρῶν· ἀλλ' ἀπὸ τινος ἐξέλιπεν ἡ πρωτότυπος αὕτη συγκοινωνία. Ἄλλ' ἐξ ἀμνημονεῦτων χρόνων κρέμονται πάντοτε κακοπλυμένα ῥάκη πάντων τῶν σχημάτων και χρωμάτων. Ἀλλὰ συγχρόνως διακρίνει τις και ἄνθη και βασιλικούς· ἐνίοτε δὲ ἐπὶ τῶν ἀσκεπῶν ὑπερῶων, κατὰ τὰς θερινὰς ἐσπέρας, και ὀμίλους χορεύοντας μὲ τὰς καστανιέτας.

Ἄλλὰ πρὸς τί ὀμιλοῦμεν περὶ τῶν οἰκιῶν; Οἱ Λουκιανοὶ και αἱ Λουκιανῆαι ἔχουσι ἀπόλυτον περιφρόνησιν πρὸς τὴν οἰκίαν. Ὑπὸ τὴν στέγην πάσχουσι πνιγμόν. Προτιμῶσι τοὺς δρόμους, τὸν ἀνοικτὸν ἀέρα, τὴν θάλασσαν. Αἱ γυναῖκες εὐδαιμονοῦσι φηνόμενα κατὰ γράμμα ὑπὸ τὸν ἥλιον. Ἐχουσι χροῖμα προσώπου μελάγχρουν ἐρυθροπῶν, σχεδὸν πυρῶδες, ὀφθαλμοὺς λεοντώδεις, εὐγενεὶς και ὑπερῆφανον τὸ βλέμμα, ἐπηρμένην τὴν ῥίνα, τοὺς ῥόθωνας φρίσσοντας, τοὺς ὀδόντας σμικροὺς και συνεσφιγμένους, και στόμα πλατὺ και ἀλαζονικόν, δι' οὗ ὀμιλοῦσι μεγαλοφώνως και ὀργίλως. Ἐπὶ τῆς κόμης φέρουσι μικρὸν ἀργυροῦν κτένιον, στολίζουσι δὲ τὰ ὄτα διὰ ψευδομαργαριτῶν τόσον ὀγκωδῶν, ὥστε διὰ νὰ μὴ σχισθῇ ὁ λοβὸς ἀναγκάζονται νὰ στηρίζωσι τὰ ἐνώτια διὰ κλωστῆς. Τὰ δάκτυλα εἶναι πλήρη χρυσῶν δακτυλιδίων και τὰ ἀνοικτὰ ὑποδήματά των ἐστολισμένα δι' ἐρυθρῶν ἢ πρασίνων ταινιῶν, διότι ἐν γένει ἀγαπῶσιν ὅ, τι ἐπιδεικτικὸν και ἀνθηρόν. Καὶ ταῦτα μὲν φαίνονται· ἀλλ' ὅ, τι δὲν φαίνεται εἶναι μικρὸν ἐγχειρίδιον ὑπὸ τὴν ζώνην, ὅπερ ὁμῶς σπανίως μεταχειρίζονται, διότι τὸ κύριον ἀμυντικὸν και ἐπιθετικὸν ὄπλον των εἶναι τὸ χονδρὸν σανδάλιον των. Οἱ ἄνδρες εἶναι ὕψηλοι, μελαχροῖνοι, ἰσχυροὶ, ἔχοντες τὰς κνήμας ξηρὰς και νευρώδεις, τὰς χεῖρας μακρὰς και εὐκινήτους. Ὅμιλοῦσιν ὀλίγον, καπνίζουσι τὴν μικρὰν ναυτικὴν πίππαν, και στρέφουσι συχνάκις πρὸς τὴν θάλασσαν βλέμμα ἀπλανὲς και ὑάλινον, ὅπου διακρίνει τις τὴν ἔλλειψιν παντὸς διανοήματος. Τὰ παιδιά τρέχουσι και φωνάζουσιν ἠμίγυμνα, κοιμῶνται ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, στηρίζοντα χαριέντως τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ βραχίονος. Ἐχουσι τοὺς χροακτῆρας λεπτούς, τὴν κόμην φρυγανώδη, τὰ μέλη ζωγραφικῶς στοργυλά· τοιαύτη δὲ εἶναι ἡ ταχύτης τῶν κινήσεών των, ὥστε νομίζει